

Λόγοι αποκλεισμού από το προστατευτικό καθεστώς του πρόσφυγα

Εισηγητής: Ηλίας Κουβαράς, Πρωτοδίκης Δ.Δ., Δ.Ν.

Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011

- Άρθρο 12: λόγοι αποκλεισμού από το καθεστώς πρόσφυγα.
- Άρθρο 17: λόγοι αποκλεισμού από το καθεστώς επικουρικής προστασίας.
- Άρθρο 14 παρ.3: ανάκληση, τερματισμός ή άρνηση της ανανέωσης το καθεστώς πρόσφυγα, αν το οικείο κράτος μέλος αποδείξει ότι το εν λόγω πρόσωπο θα έπρεπε να είχε αποκλεισθεί ή αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 12.
- Η Οδηγία αντικατέστησε την προϋσχύουσα 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004.
- Υιοθετεί κατ' ουσίαν τις προβλέψεις του άρθρου 1 (εδάφια δ', ε' και στ') της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 «περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων».

Δικαιολογητικές βάσεις για τον αποκλεισμό

- 1) Υφιστάμενη συνδρομή επαρκούς επικουρικής ή διεθνούς προστασίας (άρθρο 12 παρ. 1 της Οδηγίας)
- 2) Σοβαροί λόγοι για να θεωρείται ότι ο αιτών έχει διαπράξει μια σειρά από εγκλήματα (άρθρο 12 παρ. 2 της Οδηγίας).

Ratio των ρητρών αποκλεισμού

Σκοπός των ρητρών: ο αποκλεισμός από το καθεστώς του πρόσφυγα των προσώπων που δεν κρίνονται άξια προστασίας και αποφυγή του ενδεχομένου «η χορήγηση του καθεστώτος αυτού να παρέχει σε αυτουργούς ορισμένων σοβαρών εγκλημάτων τη δυνατότητα απαλλαγής από την ποινική τους ευθύνη [...] Λαμβανομένου υπόψη του σκοπού των λόγων αποκλεισμού της οδηγίας, που συνίσταται στη διαφύλαξη της αξιοπιστίας του συστήματος διεθνούς προστασίας που αυτή προβλέπει, τηρουμένης της Συμβάσεως της Γενεύης» [ΔΕΕ (Τμήμα Μείζονος Συνθέσεως), απόφαση της 9^{ης} Νοεμβρίου 2010, συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-57/09 και C-101/09, Bundesrepublik Deutschland κατά B και D, παρ, 104 και 115].

- η πρόβλεψη λόγων αποκλεισμού στο δίκαιο του ασύλου αντιδιαστέλλεται από όσα γίνονται δεκτά επί απέλασης αλλοδαπού υπηκόου σε τρίτη χώρα όπου υφίσταται κίνδυνος να υποβληθεί αυτός σε βασανιστήρια.
- Η φύση των αδικημάτων που έχει διαπράξει ορισμένο πρόσωπο δεν δύναται να αποκλείσει αυτό από την εφαρμογή του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ [ΕΔΔΑ 2008, Saadi κατά Ιταλίας [GC], 37201/06].
- Τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να απομακρύνουν, να απελαύνουν ή να εκδίδουν αλλοδαπό σε περίπτωση που συντρέχουν σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι θα διατρέξει στη χώρα προορισμού πραγματικό κίνδυνο να υποστεί μεταχείριση η οποία απαγορεύεται από τα άρθρα 4 και 19 παρ. 2 του Χάρτη τα οποία απαγορεύουν απολύτως τα βασανιστήρια και κάθε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση [ΔΕΕ απόφαση της 14ης Μαΐου 2019 επί των συνεκδικαζόμενων υποθέσεων C-391/16, C-77/17 και C-78/17, σκ.94].

Αποκλεισμός λόγω υφιστάμενης παροχής προστασίας (άρθρο 12 παρ. 1 της Οδηγίας)

α) Αρωγή από τον ΟΗΕ (άρθρο 12 παρ. 1 εδ. α' παραπέμπει ρητώς στο σημείο Δ' του άρθρου 1 της Σύμβασης της Γενεύης)

Αποκλεισμός ατόμων που λαμβάνουν προστασία ή συνδρομή από όργανα ή οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, πέραν της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, ιδίως πρόσφυγες που προέρχονται από τα παλαιστινιακά εδάφη, οι οποίοι λαμβάνουν αρωγή από την Υπηρεσία Αρωγής και Έργων του ΟΗΕ για τους Παλαιστίνιους πρόσφυγες στην Εγγύς Ανατολή (UNRWA).

Κατά την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται από πρόσωπο εγγεγραμμένο στην ως άνω Υπηρεσία Αρωγής επιβάλλεται να εξετάζεται αν στο πρόσωπο αυτό παρέχεται αποτελεσματική προστασία ή συνδρομή από τον εν λόγω οργανισμό. Εφόσον η εν λόγω προστασία ή συνδρομή έχει παύσει χωρίς να έχει διευθετηθεί οριστικά η κατάσταση του υπηκόου τρίτης χώρας, το εν λόγω πρόσωπο δικαιούται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα του καθεστώτος πρόσφυγα [ΔΕΕ απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, C-585/16 Serin Alheto κατά Zamestnik-predsdatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite, σκ.91-2].

- Το άρθρο 12 παρ. 1 εδ. α' της Οδηγίας: α) αντιτίθενται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση που δεν προβλέπει καθόλου ή που δεν μεταφέρει ορθά στο εθνικό δίκαιο τον περιλαμβανόμενο σε αυτά λόγο παύσης εφαρμογής του λόγου αποκλεισμού από το καθεστώς πρόσφυγα, β) έχει άμεσο αποτέλεσμα και γ) μπορεί να εφαρμοσθεί ακόμη και αν ο αιτών διεθνή προστασία δεν αναφέρθηκε ρητώς σε αυτά [ΔΕΕ απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, C-585/16 Serin Alheto κατά Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite, σκ.101].

***β) Αναγνώριση δικαιωμάτων από τη χώρα διαμονής
(άρθρο 12 παρ. 1 εδ. β')***

Αποκλεισμός εφόσον «αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας όπου έχει μετοικήσει ως έχων τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατοχή της ιθαγένειας της εν λόγω χώρας, ή δικαιώματα και υποχρεώσεις αντίστοιχα προς αυτά».

**Αποκλεισμός λόγω διάπραξης σοβαρών εγκλημάτων
(άρθρο 12 παρ. 2 της Οδηγίας)**

**α) διάπραξη εγκλημάτων που διώκονται με διεθνείς συμβάσεις
(παρ.2 εδ. α, σε αντιστοιχία με το εδ. ΣΤ' του άρθρου 1 της
Σύμβασης της Γενεύης)**

ι) εγκλημάτων κατά της ειρήνης

ιι) εγκλημάτων πολέμου

ιιι) εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας.

Εγκλήματα κατά της ειρήνης: ο σχεδιασμός, η προετοιμασία, η έναρξη ή διεξαγωγή πολέμου κατά παραβίαση των διεθνών συνθηκών, συμφωνιών ή εγγυήσεων ή η συμμετοχή σε κοινό σχέδιο ή συνομωσία για την διάπραξη οποιουδήποτε από τα προαναφερόμενα εγκλήματα [Καταστατικός Χάρτης του Διεθνούς Στρατιωτικού Δικαστηρίου που υιοθετήθηκε το 1945 (Χάρτης του Λονδίνου)].

Εγκλήματα πολέμου: παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, συνιστάμενες σε επιθέσεις σε βάρος όσων δεν συμμετέχουν ή έχουν αποσυρθεί από τις εχθροπραξίες, όπως των τραυματιών, των ασθενών στρατιωτών, των αιχμαλώτων πολέμου ή των αμάχων.

- -μπορεί να διαπραχθούν και σε μη διεθνείς ένοπλες συγκρούσεις.
- -ανάγκη να υφίσταται λειτουργικός σύνδεσμος ανάμεσα στην πράξη και την ένοπλη σύρραξη.
- - δύνανται να διαπραχθούν όχι μόνον από μέλη μιας ένοπλης δύναμης αλλά και από πολίτες.
- -απαραίτητη η γνώση των πραγματικών περιστατικών που συνιστούν μια ένοπλη σύγκρουση και του καθεστώτος προστασίας των θυμάτων.

Εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας: οποιαδήποτε από τις απαριθμούμενες στο άρθρο 7 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου πράξεις (ακόμα και μεμονωμένη), όταν διαπράττεται ως μέρος ευρείας και συστηματικής επίθεσης που κατευθύνεται κατά αμάχου πληθυσμού.

β) Διάπραξη σοβαρού μη πολιτικού εγκλήματος (άρθρο 12 παρ. 2 εδ. β')

Στάδια δικαστικού ελέγχου:

- α) συνιστά η επίμαχη πράξη έγκλημα;
- β) το έγκλημα χαρακτηρίζεται ως σοβαρό;
- γ) το έγκλημα είναι μη πολιτικό («non political crime»);
- δ) διαπράχθηκε εκτός της χώρας όπου ζητείται άσυλο;

Σοβαρότητα εγκλήματος- Κριτήρια:

όχι απλά με βάση το χαρακτηρισμό του από τη χώρα ασύλου ή καταγωγής αλλά με διεθνή κριτήρια:

- α) η φύση της πράξης
- β) η πραγματική βλάβη που επιφέρει
- γ) η μορφή της διαδικασίας που εφαρμόζεται κατά την άσκηση της ποινικής δίωξης
- δ) η φύση της τιμωρίας που προβλέπεται για την άδικη πράξη και
- ε) ο χαρακτηρισμός της πράξης ως σοβαρής σε άλλες έννομες τάξεις.

Η προβλεπόμενη ποινή;

Η προβλεπόμενη από την ποινική νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους ποινή έχει ιδιαίτερη σημασία για την εκτίμηση του βαθμού σοβαρότητας του εγκλήματος. Εντούτοις η αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους μπορεί να επικαλεστεί τον προβλεπόμενο από τη διάταξη αυτή λόγο αποκλεισμού μόνον αφού προβεί, για κάθε περίπτωση ατομικά, σε εκτίμηση των συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών των οποίων έχει λάβει γνώση [βλ. ΔΕΕ απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, C-369/17, επί προδικαστικού ερωτήματος πρωτοβάθμιου ουγγρικού δικαστηρίου, σκ.55, κατ' αναλογία, αποφάσεις της 9ης Νοεμβρίου 2010, Β και D, C-57/09 και C-101/09, σκ. 87 και της 31ης Ιανουαρίου 2017, Lounani, C-573/14, σκ. 72].

Το ενωσιακό δίκαιο (άρθρο 17, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95) αντιτίθεται σε νομοθετική ρύθμιση κράτους μέλους δυνάμει της οποίας ο αιτών επικουρική προστασία θεωρείται ότι έχει διαπράξει «σοβαρό έγκλημα», με μόνο κριτήριο την ποινή που προβλέπει για το έγκλημα αυτό η νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους μέλους (διάπραξη εγκλήματος που κατά το ουγγρικό δίκαιο τιμωρείται με πενταετή φυλάκιση). Εναπόκειται στην αρμόδια εθνική αρχή ή στο αρμόδιο εθνικό δικαστήριο που έχουν επιληφθεί της αιτήσεως επικουρικής προστασίας να εκτιμήσουν τη σοβαρότητα του επίμαχου αδικήματος, προβαίνοντας σε πλήρη εξέταση όλων των ιδιαίτερων περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης [ΔΕΕ απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, C-369/17, ό.π., σκ.58].

Εξατομικευμένη εκτίμηση

συμμετοχή αιτούντος σε ομάδα που επιδίδεται σε σοβαρά μη πολιτικά εγκλήματα

εξατομικευμένη αξιολόγηση της ουσιαστικής και προσωπικής εμπλοκής του, της θέσης που κατέχει στην οργάνωση και των αρμοδιοτήτων που έχει αναλάβει σε αυτήν.

Έκτιση ποινής: συνεκτιμάται

Η Διοίκηση υποχρεούται να αιτιολογήσει ειδικώς την κρίση της ως προς την επιρροή την οποία ασκεί η συνεκτίμηση του ελαφρυντικού στοιχείου της εκτίσεως της ποινής, σε συνδυασμό με τις εκάστοτε συντρέχουσες λοιπές περιστάσεις, κατά την αξιολόγηση του αδικήματος ως σοβαρού, με αποτέλεσμα να εξακολουθεί να συντρέχει στο πρόσωπο του ανωτέρω περίπτωση εφαρμογής της ως άνω ρήτρας αποκλεισμού (ΣτΕ 1661/2012, σκ.6, 7).

Εφαρμογή αρχής της αναλογικότητας;

«από το γράμμα του εν λόγω άρθρου 12, παράγραφος 2, συνάγεται ότι, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που αυτό τάσσει, ο αιτών «αποκλείεται» από το καθεστώς του πρόσφυγα [...] έχοντας ήδη λάβει υπόψη, στο πλαίσιο της αξιολογήσεως της σοβαρότητας των τελεσθεισών πράξεων και της ατομικής ευθύνης του αιτούντος, όλες τις περιστάσεις που προσιδιάζουν στις πράξεις αυτές και την κατάσταση του εν λόγω προσώπου, η αρμόδια αρχή δεν υποχρεούται, αν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 12, παράγραφος 2, τυγχάνει εφαρμογής, να προβεί σε έλεγχο αναλογικότητας συνεπαγόμενο την εκ νέου αξιολόγηση του βαθμού σοβαρότητας των τελεσθεισών πράξεων» [C-57/09 και C-101/09, ό.π., παρ. 109, 111].

Ο πολιτικός ή μη χαρακτήρας του εγκλήματος

- Το έγκλημα που τη διάπραξη του διέπουν κίνητρα όπως προσωπικοί λόγοι ή το προσωπικό κέρδος.
- όταν δεν είναι σαφής η σχέση του με τον επιδιωκόμενο πολιτικό σκοπό ή είναι δυσανάλογο του επιδιωκόμενου πολιτικού σκοπού.
- Κριτήρια το πλαίσιο και οι μέθοδοι διάπραξης του.
- Ο πολιτικός στόχος του εγκλήματος θα πρέπει να είναι σύμφωνος με το δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών.
- Πράξεις τρομοκρατικού χαρακτήρα, που χαρακτηρίζονται από την άσκηση βίας σε άμαχο πληθυσμό, έστω και αν τελούνται προς εξυπηρέτηση τυχόν πολιτικού σκοπού, θεωρούνται ως κατεξοχήν σοβαρά μη πολιτικά εγκλήματα [C-57/09 και C-101/09, ό.π., παρ. 81].

«πολιτικό» έγκλημα

το έγκλημα που στρέφεται ευθέως κατά της Πολιτείας και τείνει στην ανατροπή ή αλλοίωση της κατά το ισχύον πολίτευμα καθεστηκυίας τάξεως (ΣτΕ 1661/2012).

Ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών

- Οι πράξεις αυτές αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του Καταστατικού τους Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και σε ψηφίσματα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.
- *Θα πρέπει να υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρείται ότι ο αιτών είναι ένοχος τέτοιων πράξεων.*
- Δεν αφορούν μόνο τους φυσικούς αυτουργούς τρομοκρατικών πράξεων, αλλά και πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητες στρατολογήσεως, οργανώσεως, μεταφοράς ή εξοπλισμού ατόμων τα οποία μεταβαίνουν σε κράτος διαφορετικό του κράτους διαμονής ή του κράτους ιθαγενείας τους με σκοπό, ιδίως, την τέλεση, τον σχεδιασμό ή την προπαρασκευή τρομοκρατικών πράξεων.

Αφορά δηλαδή και τα πρόσωπα για τα οποία υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι υπήρξαν οι ηθικοί αυτουργοί πράξεων που αντιβαίνουν στους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών ή ότι συμμετείχαν σε αυτές ως συνεργάτες καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο, χωρίς να απαιτείται ο αιτών την υπαγωγή σε καθεστώς διεθνούς προστασίας να ήταν ο ηθικός αυτουργός τρομοκρατικής πράξεως ή να συμμετείχε ως συνεργός στην τέλεση τέτοιας πράξεως καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο [ΔΕΕ απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2017, C-573/14, *Commissaire general aux réfugiés et aux apatrides κατά Mostafa Lounani*, σκ. 69, 70].

**Ζητήματα απόδειξης
για τη συνδρομή
λόγων αποκλεισμού**

Το βάρος απόδειξης για τη συνδρομή λόγου αποκλεισμού φέρουν καταρχήν οι αρμόδιες εθνικές αρχές

Το γεγονός απλώς και μόνον ότι ο αιτών υπήρξε μαχητής στο αντάρτικο και υψηλόβαθμο στέλεχος του «Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν (ΡΚΚ)» και στον «Επαναστατικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Στρατό/Μέτωπο (ΔΗΚΡ/Σ) δεν μπορεί να συνεπάγεται αυτομάτως τον αποκλεισμό του από το καθεστώς του πρόσφυγα [ΔΕΕ της 9ης.11.2010, επί των συνεκδικασθεισών υποθέσεων Β και Δ (σκέψεις 87 επ.)] .

ΣτΕ ΟΛ 1694/2018

«[...]να προκύπτει από καθαρά και αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία (*clear and credible evidence*), και κατόπιν αξιολογήσεως συγκεκριμένων γεγονότων, ότι η εμπλοκή του εν λόγω αιτούντος στις ενέργειες που συγκροτούν την αντικειμενική υπόσταση του “σοβαρού αδικήματος του κοινού ποινικού δικαίου”[...] ή του “σοβαρού μη πολιτικού εγκλήματος” [...]ή η συνδρομή του στην επίτευξη του πολιτικού σκοπού στον οποίο απέβλεψε μια οργάνωση που, επικαλούμενη την επίτευξη τέτοιου σκοπού, χρησιμοποίησε βίαια μέσα και διέπραξε σοβαρές εγκληματικές πράξεις, υπήρξε αφενός μεν συνειδητή (επαρκής γνώση εκ μέρους του του σκοπού της οργάνωσης και αποδοχή του), αφετέρου δε ουσιαστική (ουσιώδης συμβολή στην τέλεση των εγκληματικών πράξεων, με γνώση εκ μέρους του ότι θα βοηθήσει ή θα διευκολύνει τη διάπραξή τους). Απαιτείται, δηλαδή, να υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των ενεργειών του ανωτέρω αιτούντος και του εγκληματικού σκοπού που επεδίωξε η προαναφερθείσα οργάνωση ή των εγκλημάτων που διεπράχθησαν στο πλαίσιο των ενεργειών της προς επίτευξη των σκοπών της. Συνεπώς, για την εφαρμογή της ρήτρας αποκλεισμού στο πρόσωπο του ανωτέρω αιτούντος, πρέπει να είναι δυνατό να καταλογισθεί σε αυτόν, κατόπιν εξατομικευμένης κρίσεως, μέρος της ευθύνης για τις σοβαρές εγκληματικές πράξεις που διέπραξε η οργάνωση, προκειμένου να επιτύχει τους σκοπούς της» (σκέψη 24).

μέτρο της απόδειξης

- Το γράμμα της Σύμβασης της Γενεύης, σύμφωνα με το οποίο οι διατάξεις της «δεν εφαρμόζονται επί προσώπων δια τα οποία υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύη τις...», θέτει το επίπεδο απόδειξης πάνω από την απλή υποψία και προσεγγίζει περισσότερο στην έννοια της «πεποίθησης» [UK Supreme Court (UKSC), *JS (Sri Lanka) v Secretary of State for the Home Department (SSHD)* [2010], παρ.33επ. (39)] .
- Στην πράξη, το επίπεδο αυτό απόδειξης επιτυγχάνεται όταν το αποφασίζον όργανο θεωρεί πιο πιθανό από απίθανο ο αιτών να είναι υπεύθυνος για τη διάπραξη των εγκληματικών πράξεων [UKSC, *Al-Sirri v SSHD and DD (Afghanistan) v SSHD* [2012], παρ. 69-71(71)].

the contribution-based test

-Supreme Court of Canada, υπόθεση Ezocola της 19-7-2013, σκ.86-89, 91-99

-Supreme Court of New Zealand, The Attorney-General (Minister of Immigration) v. Tamil X and Anor, [2010] NZSC 107, 27 August 2010, σκ. 70

Η συμβολή του αποκλεισμένου στο έγκλημα πρέπει είναι:

α) οικειοθελής: ένα άτομο δεν μπορεί να θεωρείται συνυπεύθυνο για εγκλήματα πολέμου, αν δεν είχε άλλη «ρεαλιστική επιλογή» παρά να συμμετάσχει σε αυτά

β) σημαντική (significant): η συμβολή του κατηγορούμενου δεν χρειάζεται απαραίτητα να «κατευθύνεται σε συγκεκριμένα αναγνωρίσιμα εγκλήματα» αλλά μπορεί να κατευθύνεται σε «ευρύτερες έννοιες κοινού σχεδιασμού», όπως η επίτευξη ενός σκοπού της οργάνωσης με οποιονδήποτε μέσο είναι αναγκαίο και

γ) το πρόσωπο πρέπει να τελεί σε γνώση της συμβολής του στο έγκλημα /όταν πρόκειται για κρατικό αξιωματούχο ή υπάλληλο να γνωρίζει το έγκλημα και να έχει επίγνωση ότι η συμπεριφορά του θα συνεισφέρει στην εκπλήρωσή του .

Ειδικότεροι παράγοντες

- (i) το μέγεθος και η φύση της οργάνωσης/οργανισμού
- (ii) το τμήμα της οργάνωσης με το οποίο ο αιτών άσυλο συνδεόταν περισσότερο
- (iii) τα καθήκοντα του αιτούντος
- (iv) η θέση ή τάξη του αιτούντος άσυλο στον οργανισμό
- (v) το χρονικό διάστημα που ο αιτών συμμετείχε στον οργανισμό, ιδίως αφότου έλαβε γνώση του και εγκλήματος ή του εγκληματικού σκοπού της ομάδας
- (vi) η μέθοδος πρόσληψης/στράτευσης του αιτούντος στην οργάνωση καθώς και οι ευκαιρίες που είχε να την εγκαταλείψει.